

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Appel): Jeg ønsker i Anledning af dette Lovforslags Fremlæggelse at udtale, at ogsaa for de Sager, der henhøre under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, tror jeg, det vil være heldigt, om der bliver gjort et Forsøg paa at samle hele det grønlandske Styre. Forholdet er vel nok dette, at Ledelsen og Styrelsen af Kirke- og Skolevæsenet paa Grønland i langt mindre Grad end Handelen og den øvrige Administration vil berøres af det foreliggende Forslag, men jeg tvivler ikke om, at baade Præsternes og Lærernes Virksomhed deroppe paa Grønland vil faa i høj Grad bedre Kaar, om det kunde lykkes en enkelt Mand at samle hele Styret maaske lidt mere patriarkalsk end hidtil, paa lignende Maade, som det ærede Medlem fra Hillerød (Dinesen) mindede om, at det har været Tilfældet i tidligere Tider. De personlige Forhold lægge, saa vidt mig bekendt, ikke sjældent store Hindringer i Vejen for, at de enkelte Embeds- og Bestillingsmænd oppe paa Grønland kunne virke med fuld Kraft i deres Stilling. Jeg skal derfor paa det varmeste anbefale, at man gaar med til at vedtage dette Lovforslag, saa at der kan blive gjort et Forsøg paa ved Udsendelse af en Kommissarius at faa Oversigt over, hvordan en Samling af det grønlandske Styre lettest iværksættes.

Stauning: Jeg ønsker kun at sige et Par Ord i Anledning af de Bemærkninger, der nu ere faldne. Jeg kan ganske tiltræde Udtalelserne af de ærede Medlemmer fra Langeland (P. Munch) og Frederiksberg (Ellinger) om, at hvis vi endelig skulle sende en saadan Mand til Grønland, maa han være i Besiddelse af de Kvalifikationer, som disse ærede Medlemmer saa stærkt have fremhævet, hvad der ogsaa falder sammen med, hvad jeg sagde, da jeg første Gang havde Ordet, nemlig at det forekom mig, at hvis man skal have Tillid til en saadan Persons Virksomhed under disse Forhold, maa det være en Mand med særlige Evner og udrustet paa forskellige Maader med Sprogkundskaber og øvrige Kvalifikationer til at tage den Gerning op, der netop kræver de mange Hensyn, som bleve nævnte af de ærede Medlemmer. Det ærede Medlem fra Hillerød (Dinesen) talte noget om, at der i disse Tider er en stærk Uro i Grønland. Det er rigtigt. De mange Pjecer og Foredrag o. s. v., der ere komne frem i den senere Tid, vise, at der ikke er Enighed

om, hvorledes de grønlandske Forhold skulle udvikle sig, men jeg har desværre det Indtryk, at den stærke Funktionarisme, som man vistnok kan sige eksisterer for Grønlands Vedkommende, i høj Grad har bidraget til denne Uro, at det væsentlig er Embedsmænd og Præster o. lign., der ligge og diskutere skriftligt og mundtligt om de grønlandske Forhold, og det er vel kun lidet sandsynligt, at den Omstændighed, at vi faa een Embedsmand til, pludselig skulde bringe Ro til Stede og bringe Diskussionslysterne til at ophøre. Denne Guvernør, eller hvad vi nu ville kalde ham, som skal ansættes, vil neppe være i Stand til at faa de forskelligartede Meninger bragte sammen under een Hat, saa at Uroen og Lysten til at diskutere ophøre. Det staar for mig saaledes, at det var Regeringen, der i højere Grad, end Tilfældet har været, burde skride ind og foretage gennemgribende Reforme, og at noget saadant snarere tiltrænges end flere Embedsmænd. Til de faa Mennesker, der leve paa Grønland, have vi i Øjeblikket 12 Kolonibestyrere, 2 Inspektører med en Løn af 6,000 Kr. hver, 2 Direktører, der vistnok have en Løn af 6—8,000 Kr. hver, og nu skulle vi have en Kommissarius med en Løn af 8,500 Kr. Det kan ikke siges, at der er Mangel paa Embedsmænd og Funktionærer til at skabe Ro eller Uro deroppe, hvad man nu vil, og det, man opnaar her, er kun en Forøgelse af Udgifterne med 8,500 Kr. om Aaret til en Foranstaltning, om hvis Værdi der i alt Fald kan være megen Tvivl.

Den højtærede Indenrigsminister gjorde nogle Bemærkninger om den Udskydelse af visse Foranstaltninger, som jeg havde nævnt. Jeg tror nok at have forstaaet det rigtigt saaledes, at hvad der sker, er, at den Overflytning af Besejlingsforholdene og Handelen paa Kolonierne til Handelsens Chef, som skulde foregaa i en nær Fremtid, vil blive udsat, og det samme gælder for saa vidt den Beretning eller Plan, som om et Par Aar skulde fremsættes af Handelsens Chef angaaende Handelsens Pladser o. s. v. Jeg mener, at den Udsættelse af den stærkere Adskillelse mellem Handel og Administration, som faktisk vil indtræde, er af det onde, idet jeg har den Tro, at den stærkest mulige Adskillelse af de to Opgaver er den heldigste. Den skal altsaa udsættes indtil videre, men jeg ser ikke noget Gode heri, fordi jeg ikke tror, det vil lykkes ved denne nye Embedsmands Virksomhed at naa til tilfredsstillende Resultater.